

ДОЛАЗАК РОДОЉУБА ЧОЛАКОВИЋА НА ГОРОБИЉСКО САВЕТОВАЊЕ

Негде на почетку септембра 1941. године мојој кући у Лопаш дошао је Љубиша Тодоровић из Вирова. Тодоровић је тада био борац Драгачевске партизанске чете, која је тих дана биваковала у Зеокама у Драгачеву. С њим су тада мојој кући дошли један друг и једна другарица. Њих тада нисам познавао. Ушли су сви у двориште и Љубиша је закуцао на прозор наше старе куће. Јавила се моја мајка Рада и кад је познала Љубишу, изашла је из куће. Видела је да су с Љубишом дошли један мушкарац и једна жена, Мајка их је позвала у кућу. Ту су пробудили мојега оца и поседали за сто.

Ја тада нисам опавао у кући. Имао сам посебио склониште. Љубиша Тодоровић је мојој мајци рекао да ме нађе и пробуди. Кад сам ушао у кућу, затекао сам Љубишу и двоје непознатих. Поздравио сам се са свима, а после тога Љубиша ме је извео на терасу пред кућу и рекао шта је мој задатак: да овог друга и другарицу отпратимо у Горобиље до Зечевића куће. Била је увелико ноћ. Рекао ми је да понесем оружје. Морамо прећи Мораву, а не знамо каква је ситуација око реке.

Вратили смо се у кућу. Она непозната другарица била је отишла са женама у стару кућу, а онај друг је у соби разговарао с мојим оцем. Отац је овом другу причао како је у априлу био мобилисан, иако ратник са солунског фронта, а ја сам већ био пре тога мобилисан. Из других кућа, примчао је тада отац, било је по пет способних људи, а нико није био мобилисан. Отац је затим оном непознатом другу причао како су га неколико дана возили возом док није стигао до Ниша, где га је затекла капитулација. Избегао је заробљавање и после седам дана пешачења стигао кући у Лопаш. Тада сам се осетио како сам и ја био мобилисан још 1940. године у 58. пук и био заробљен па сам из Румуније иекочио из воза и поеле месец дана дошао кући. Отац се затим распитивао каква је ситуација на руском фронту, а онај непознати друг је причао да Немци још напредују, али, вели да је он видео Црвену армију и њено наоружање и да се та војска не може победити.

Још дуго смо разговарали. Мој отац је понављао: Русм ће њих навући у дубину, а кад их потеряју, неће се Швабе ни у Бер-

Јшну заусташги. Иепознати друг нам је после причао како се у читавој Југославији разбуктава устанак. Вели да су се другови распоредили и отишли у ове крајеве земље да врше припреме за устанак. У свим крајевима се стварају чете и поставља нова народна власт.

Негде при крају разговора мој отац вели оном другу: „Знам ја шта раде Љубиша, мој Драпиша и остали њихови другози. И ја ћу помоћи колико могу, а они нас стармје треба да приупитају, јер их ми нећемо на зло наговорити. . .”

Кренули смо за Горобиље. Ишли смо преким путем, преко Ташшјееића, Росића и Мијаилобића. Уапут смо наишли на четничку патролу. Ја сам као водич ишао напред и одједном оам приметио да код једног сена неко стоји. Пошао сам право сему. Стражар ме је устављао, али ја сам упорно прилазио. Кад сам примпао близу, видим да је то један наш сељак из Лопаша. Питам га шта ту ради, а он вели да су га четници послали да траж(и неко оружје у сему. Тај сељак из Лопаша моли ме да никоме не причам да је он био у тој четничкој претрази.

Ератио сам се овојој групи и укратко иепрчао о чему ое ради. Продужили смо и за око пола часа стигли до Мора^{се}. Сви омо се изули и прегазили воду. Оно двоје непознатих после преласка реке веле да еу се лепо освежили водом после дугог пешачења. Пошто смо Мораву прегазили ка оном месту где је данас моет за Прилипац, избили смо на пут Пожега — Ариље.

Најпре смо заетали да видимо да ли на путу нема некога. Кад смо установили да је слободан, прешли смо пут и поред Николића кућа брзо избили на косу где се налазе куће Зечевића и Станића. Требало је да нађемо кућу Милуна Зечевића, али ја нисам знао која је њешва кућа. Зато сам отишао право кући Ратомира Станића и ту сам од Ратомирове сестре Косане сазнао која је кућа Милуна Зечевића. Овом приликом Косана ме је питала да ли знам где се налази њен брат Ратомир. Он је већ био погинуо незгодним случајем у логору на Благаји, ми смо то знали, али смо крили од његове породице. Рекао сам Косани да је Ратомир негде у горњем делу Драгачева и после смо продужили према кући Милуна Зечевића, коју нам је показала Косана. Успут сам укратко оном непознатом другу и другарици испрчао шта се догодило с Ратомиром Станифм,

Кад смо ститли до куће Милуна Зечевића, рекао сам да је то кућа коју тражимо. Оно двоје непознатих су тада Љубиши Тодоровићу и мени рекли да смо елободни и да ое можемо вратити натраг.

Љубиша и ја вратили смо се истим путем натраг у Лопаш. Љубиша је отишао у Виро^{во}. Док се нисмо растали, успут смо разговарали и размишљали ко би мотли бити они непознати које смо одвели у Горобиље. Тада ништа нисмо могли закључити.

Тек после рата, кад сам прочитао „Записе“ Родољуба Чолаковића, било ми је јасно да смо тада довели друга Родољуба Чолаковића и курира Окружног комитета КПЈ за ужички округ Ракилу Котаров. Чолаковић је тада отаде дошао из Драгачева, где је обилазио партизанеке јединице, и у Гороб^љу је тих дана учествовао на познатом војном и партијеком саветовању.

Драгиша ГОЛУБОВИЋ